

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>		9
	Частина перша	
	ЗБИРАЄМОСЯ	
<i>Розділ 1</i>	ВАШЕ СПОРЯДЖЕННЯ	15
<i>Розділ 2</i>	ІНСТРУМЕНТИ	28
<i>Розділ 3</i>	МОТУЗКИ, ШНУРИ, СТРОПИ ТА ВУЗЛИ	61
<i>Розділ 4</i>	ЄМНОСТІ ТА КУХОННЕ НАЧИННЯ	76
<i>Розділ 5</i>	ЗАСОБИ УКРИТТЯ	90
<i>Розділ 6</i>	ДОБУВАННЯ ВОГНЮ	104
	Частина друга	
	У ЛІСІ	
<i>Розділ 7</i>	ТАБОРУВАННЯ	115
<i>Розділ 8</i>	ОРІЄНТУЄМОСЯ НА МІСЦЕВОСТІ	134
<i>Розділ 9</i>	ДЕРЕВА: РЕСУРС НА ВСІ ПОРИ РОКУ	150
<i>Розділ 10</i>	ЛОВИМО Й ОБРОБЛЯЄМО ДИЧИНУ	156
<i>Насамкінець</i>		186
<i>Додаток А</i>	Принцип слідопита: ЗБЕРЕЖЕННЯ Й ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ ...	187
<i>Додаток Б</i>	ДИКІ ЇСТІВНІ ТА ЛІКУВАЛЬНІ РОСЛИНИ	189
<i>Додаток В</i>	РЕЦЕПТИ БУШКРАФТЕРСЬКОЇ КУХНІ	195
<i>Додаток Г</i>	СЛОВНИК	202

Хочу присвятити цю працю всім колоністам і лісовикам, моїм попередникам, які передали свої знання у творах і щоденниках. Без цих людей ми не мали б стільки напрацювань, з яких нині можна черпати знання, а без їхньої самовідданості такі книжки, як ця, були б неможливі

Вступ

Упереджені погляди похитнути найважче, особливо коли хтось вихований під їхнім сильним впливом.

СТЮАРТ ЕДВАРД ВАЙТ, «Таборвання та походи»
(Camp and Trail), 1907 рік

Бушкрафт» — це термін на позначення навичок життя в дикій природі й практика виживання та успішного перебування у природному оточенні.. Щоб ефективно практикувати бушкрафт, ви маєте опанувати унікальний набір навичок: як розпалювати багаття, орієнтуватися, полювати за допомогою пасток, споруджувати житло, мандрувати пішки та застосовувати інструменти — і сучасні, й примітивні. Досвідчені мандрівники носять із собою в подорожах небагато предметів першої необхідності та інструментарію. Замість зайвого спорядження вони беруть власні знання і вміння створювати необхідне безпосередньо з природних матеріалів. Нині потрібна рішучість, щоб почуватися добре в лісі без доступу до сучасних вигод.

Як і будь-яке вміння, усе це потребує неабиякого завзяття та знань, які за певних умов можуть урятувати вам життя. Чимало навичок виживання стають критично важливими в екстремній ситуації серед дикої природи.

Озирнувшись у не таке вже й давнє минуле, ви побачите, що деякі історичні постаті сприймали життя в природі і як серйозне захоплення, і як приємне дозвілля. Вони возз'єднувалися з природою, берегли її багатства та ставали на захист дикого світу.

Мабуть, найвідомішим президентом, якого асоціюють з дослідженнями, охороною природи і життям на її лоні, був Теодор Рузвельт. Спільно із засновником природоохоронного клубу «Сьєрра» Джоном М'юером він удосконалив охорону живих скарбів США, зберігши в країні 93 мільйони гектарів неторканих угідь.

Протягом перших тридцяти років ХХ століття американці заново вчилися жити наодинці з природою, шукаючи в ній розради серед повсякденної рутини.

Деякі письменники, зокрема Хорес Кефарт і Елмер Гаррі Крепс, зафіксували нову моду в термінах «вудкрафт» (навички для виживання в лісі) й «таборування».

Вони йшли слідами своїх попередників, таких як Джордж Вашингтон Сірс (на псевдо Нессмук), який був новатором піших походів і лісових мандрівок заради відпочинку — не виживання.

Дещо пізніше австралійський «буштaker» Лес Гіддінс, канадський інструктор з бушкрафту та виживання Морс Коханскі й відомий англійський виживальник та інструктор Рей Мірс разом просунули мистецтво бушкрафту в маси.

Навіщо комусь у нашу добу побутових вигод і неймовірних технологій залишати комфортне життя заради простої, але потенційно небезпечної мандрівки лісами? Причин — багато, користі — чимало. Бушкрафт — це чудовий спосіб відпочинку просто неба. Якщо відчуваєте, як на вас тисне міське оточення, хороша мандрівка стане способом повернутися в лоно природи, вимкнути електронні пристрої та втекти від невпинного пресингу суспільства. Крім того, уміння, які ви відточите в лісі, можуть стати рятівними в разі катастроф та інших небезпечних ситуацій.

Найкраще висловився Нессмук: «Ми йдемо в зелені ліси та до кришталево чистих вод не щоб ускладнити собі життя, а щоб полегшити його». Це сильні слова, особливо в дні сучасного комфорту. Багато хто вважає, ніби це «полегшення» означає багато знарядь і пристосувань. Насправді ж для вдалого походу в дику природу потрібно дуже небагато. Ця книжка пропонує вам знання в стислому словесному викладі. Але, щоб здобути свій «докторський ступінь у лісовій науці» (термін вигадав Марк Бейкер),

їх треба доповнити власним досвідом і реальним перебуванням на природі.

Це видання я задумав як ідеального супутника для любителів дозвілля на свіжому повітрі, новачків у бушкрафті. Створив текст на основі власного досвіду, досліджень і багатьох днів та ночей у дикій глушині, у кількох різних середовищах і екосистемах. Орієнтуючись на мій досвід, ви відкриєте для себе все, що потрібно для експедицій, — від пакування рюкзака до розбивання табору, вибору інструментів і припасів. Посібник також містить доступні настанови про те, як орієнтуватися на місцевості, розпалювати багаття, полювати капканом, рибалити й добувати харч іншими способами. Ви навіть дізнаєтесь, як найкраще зберігати ресурси — природні та рукотворні. Випробувані інструкції, поради та прийоми, які ви тут знайдете, дадуть важливі навички бушкрафту, що знадобляться в переході від сидіння вдома до виживання у світі природи й привільного в ньому життя.

Вірю, що обізнаність у природних ресурсах і розуміння речей, які визначають різницю між комфортом і стражданням, подарують вам неймовірну радість від походів дикими стежками. Маючи цю книжку за путівник, ви скоро теж будете насолоджуватися дикою природою, а не мучитиметесь із нею. Для цього й пропоную вам свій твір, на який надихнули мої герої та наставники з минулого. Поліпшені настанови з мистецтва виживання підготовлено на основі моїх експедицій на сході США.

ДЕЙВ КЕНТЕРБЕРІ

ЧАСТИНА ПЕРША

ЗБИРАЄМОСЯ

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

ВАШЕ СПОРЯДЖЕННЯ

Той, хто мандрує пішки і готовий отаборитися де завгодно та в будь-яку погоду, — найнезалежніша людина на землі.

ХОРЕС КЕФАРТ, 1904 рік

У бушкрафті ви самодостатня одиниця: маєте носити на спині та плечах усе потрібне, щоб подбати про себе від початку до кінця мандрівки (не забудьте прихопити й те, що знадобиться в екстреній ситуації).

П'ять найважливіших речей

Предмети першої необхідності можна скласти в рюкзак за **принципом п'яти найважливіших речей для виживання** (5C: cutting tools, cover elements, combustion devices, containers, cordages). Такий набір основних інструментів і знань стане у пригоді в непередбачуваних ситуаціях, убереже від пасток, зокрема й у міських джунглях. Ці предмети найважче відтворити з природних матеріалів, їх виготовлення потребує найбільше навичок, і саме вони безпосередньо впливають на температуру вашого тіла (їх також можна використовувати для обробки сирих матеріалів, які допомагають зігрітися чи охолодитись). Цей перелік разом з вашим умінням одягатися відповідно до навколишніх умов і знанням природи дадуть змогу легко спакувати простий комплект спорядження й насолоджуватися дозвіллям «на ногах».

Ось ці п'ять речей:

1. **Різальні інструменти**, щоб виготовляти потрібні речі та обробляти їжу.
2. **Засоби укриття** для створення мікроклімату й захисту від опадів.
3. **Засоби добування вогню** — не тільки щоб зберігати і готувати їжу, а й щоб робити ліки та грітися.
4. **Посуд** для води чи зібраних харчових ресурсів.
5. **Мотузки** для кріплень та в'язання.

Усе це вкупі зі знанням місцевості та кількома речами для добування їжі стане основою того, що ви складете в наплічник і візьмете із собою. Можете додати щось для домедичної допомоги, орієнтування та ремонту, щоб полегшити собі життя в поході або таборі. Чи означає це силу-силенну речей, які буде важко нести чи таких громіздких, що вони змусять вас пошкодувати про похід уже за кількасот метрів? Ні, радше ви маєте вибрати правильне спорядження і переконатися, що речі ці — найвищої якості. Крім того, треба впевнитися, що вони добре виконуватимуть по кілька корисних функцій.

ТЕМПЕРАТУРА ТІЛА, КОМФОРТ І ЗРУЧНІСТЬ

Принцип п'яти насамперед допомагатиме вам контролювати свій температурний режим, дбати про комфорт і зручність. Комплектуючи та пакуючи спорядження, варто пам'ятати, що справді важливе, а що лише додасть ваги. Хоч би яке спорядження ви добирали, пріоритетом має бути підтримання функцій свого тіла та його температури за будь-яких погодних умов. Тому найбільшу цінність матимуть засоби добування вогню, одяг і посудини для води. Завдяки їм ви спокійно спатимете вночі. Адже, щоб час у поході давав насолоду, щоночі важливо спати принаймні чотири години поспіль (рівень досвідченості мандрівника можна оцінити за тим, як він спить). Предмети для зручності — це

ті, брати які не обов'язково, проте варто, щоб подорож була приємнішою, а деякі завдання давалися легше. Зосередьтеся на основних предметах для підтримання температури тіла, решту ж місця в наплічнику використайте для зручностей, які допоможуть зробити дозвілля на природі незабутнім.

Наплічники: загальний огляд

Тепер, коли ви вже знайомі з підходом до пакування, знадобиться щось, у чому носитимете спорядження. На ринку є наплічники різноманітних конструкцій і торгових марок, а вибір кольорів і фасонів практично нескінченний. Я ніколи не був фанатом рюкзаків з багатьма кишенями та відділеннями: пошук у них потрібної речі щоразу перетворюється на те ще випробування. Дотримуйтеся простоти — саме так чинили наші наставники з минулого. Ось найпоширеніший комплект: **згорток постелі або ковдри, рюкзак, рама чи кошик наплічника**. Заради зручності чи функціональності дещо із цього можна поєднувати. Далі ми розглянемо кілька моїх авторських підходів до пакування, а також деякі доступні нині базові опції.

Як переносити вовняні ковдри

Якщо плануєте спати не в спеціальному мішку, а під вовняною ковдрою, вам для постелі знадобляться відразу дві ковдри — двоспальна та односпальна, неодмінно натуральні. Цього вистачить для будь-якого холоду до нуля градусів. Щоб пристосувати цей варіант до носіння, розстеліть на землі **тент**, складений утричі (щонайменше 2,5×2,5 метра). Тоді складіть двоспальну ковдру навпіл, а зверху — удвоє односпальну. Потім додайте речі, які знадобляться нескоро, — вони лежатимуть у цьому згортку, доки ви встановите табір. Запасний одяг і трохи сухого торта варто покласти всередину задля збереження їх сухими.

Поклавши згорток на землю, складіть удвоє відрізок мотузки чи шнурка завдовжки 3,5 метра і розташуйте його на краю згортка. Загорніть мотузку в решту цього сувою. Коли вона буде